

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

VIII. Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. Matt. 5. v. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

pervenire, & quàm animosè omnibus
le spoliat, quæ plerisque eorum ma-
xima sunt causa! tales autem sunt
opes amata. *Divitia conservate in
malum Domini sui.* Eccl. 7. v. 12. Vi-
desne, quid agant navigantes, cum
arget imperus furiosæ tempestatis?
Illico properant, ad apprehendendas
merces etiam cariores de lana, lino,
argento summi pretij, & eas sine discrimi-
nate in aquas proijciunt, tantum in
ipsis potest timor pereundi, si majore
audaciâ retinere velint suas merces
etiam in conspectu frementis Pelagi.
*Timerunt nauca, & miserunt vasa,
quæ erant in navis in mare, ut allevia-
rentur ab eis.* Jonæ 1. v. 5. Ita faci-
ant, qui verè timent, ne pereant in
Mati longè magis horrido, quale il-

lud est Justitiæ Divinæ, cum in iram
allurgit. Eunt ad salvandos se ipsos,
eunt, inquam, celeriter projectum
divitias, pondus illud infaustum, quod
inclinare navim potest. Quid igitur
est contrario dici potest de tot di-
vitiis, qui pro eo, ut leviolem na-
vim suam reddant inter tempestates,
student potius eam aggravare pro vi-
ribus labore incredibili, & ardore in-
audito. *Coacervant argentum quasi
humum.* Zach. 9. v. 3. non habent timo-
rem. si vel parùm timerent, an
credis tam stupidos futuros, ut, cum
ad vitam servandam projicere merces
oporteret, ipsi vice versâ ad servan-
das merces proijciant se
ipsos?
* * *

VIII.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. Matt. 5. v. 4.

Considera sensu proprio loquen-
do Mansuetos esse, qui facile re-
primunt motus iræ, hoc est, ardoris
adversus illos incitantis, qui nos of-
fenderunt, nos offendunt, aut volunt
offendere. Ita est, si bene confide-
res, ejusmodi facilitas triplici ex ca-
piti nasci potest. I. è solo lumine
naturali, quod tibi detegit ingentem
deformitatem, & inordinationem,
quæ inest iræ, si non militet Rationi,
sed eam aspernetur. Et ista quidem
est virtus, sed moralis, quæ multis et-
iam Gentilium communi extitit, ut

Socrati, Antigono, Anaxagoræ, & alijs
ejusmodi, qui Mansueti erant so-
lùm, quod erubescerent apparere ira-
cundi. II. Ex mera reverentia legis
Christi, qui modis tam expressis, &
emphaticis omnem tibi prohibet vin-
dictam. Atque ista verè est virtus
Christiana, sed ordinaria: nam ipsa
non facit, ne, dum reprimendus est
iræ motus, plurimum patiaris. III.
Ex magno in DEUM amore, qui fa-
cit, ut propter ipsum libenter tolere
omnem propriam offensam, & ex ma-
gno simul odio tui, quod facit, ut nec
ser-

OOO O O ;

sentias quidem. atque hæc demum virtus est non Christiana tantum sed heroica: atque ideo hæc etiam est illa virtus, de qua loquimur hoc loco, quia hæc te verè facit Mansuetum. Ne putes ergo, quando Christus hic dixit: *Beati mites*, eum voluisse beatos dicere omnes, quotquot in hoc mundo sunt, Mansuetos. Eos tantum pronunciare beatos voluit, qui sunt præditi ista mansuetudine tam ardua, tam solidâ, quam modò diximus: quia in ea vera reperitur quies. Scire cupis, an possideas donum tam præclarum? nemo id tibi melius dixerit quàm cor tuum; fieri enim potest, ut sit velut parvus quidam *Æna*, qui solus suæ conscius est flammæ. Ô quoties tu quoque Mansuetudinem affectas, sed non habes! *Beati mites*, non est beatus, qui potest apparere mitis, sed esse. & hoc in mundo paucorum est.

2. Considera, quomodo Mansuetudo, quam diximus, sit signum prædestinationis prorsus egregium. primò quia te reddit similem Christo, qui tanti fecit hanc virtutem, ut ex ea sibi nomen asciverit? *Dicite filie Sion, ecce Rex tuus venit tibi mitis & mansuetus.* Matt. 21. v. 5. Secundò, quia servat ab innumeris periculis peccandi, quatenus servat ab ira, quæ est vitium maxime capitale. *Qui ad indignandum facilis est, erit ad peccandum proclivior.* Prov. 29. v. 22. tum ratione objecti, quod est vindicta, melle dulcior homini, tum ratione imperiis, quo ad illam anhelat, qui

est velut amentis. *Perdis animam tuam in furore tuo.* Job. 18. v. 4. Tertiò, quia incredibilem gratiam, quæ tranquillitatem reddit bonum, dam in maxima tranquillitate conservat. *Mansuetus dabit gratiam.* Prov. 3. v. 34. Hæc cum Christus hic dixit: *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram*, non terram istam intellexit, quæ etiam a ferocibus possidetur & tandem illam intellexit, in qua hi spiritibus cum non habent, nempe celam suam Empyreum. Sed hoc nomen Terræ compellavit, quia sicut oleum in Cruce suspensum, Mare superius, Manna Eucharistiam significat, de qua vis alia figuratice obnoxiâ significatum, ita Terra, quæ etiam diebatur promitti, ipsis celam significabat: *Dixi: tu es spes mea inter viventium.* Psal. 141. v. 6. *Salvatores Dominum hereditabunt terram.* Ps. 36. v. 9. *Benedicta est terra, quæ hereditabunt terram.* Ps. 36. v. 11. Hæc huc clariùs ad propositum redit. *Mansueti autem hereditabunt terram.* Ps. 36. v. 11. atque hic est propositus, ad quem Christus in sermone alludit, nisi, quòd, ubi *Placidius hereditabunt*, quia in ætate veni poterat equidem hereditari beatorum Cælestis, sed non poterat possideri. Ut ut sit, videlicet, quomodo obtineatur Paradisus? obtinetur ostendendo, videre soles hanc terram quam pedibus calcas, passim obstruere per lites, contentiones, contumelias

& pugna; asperrimas. Sed ne putes eodem modo obtineri illam, quæ super sidera est. illa obtinetur mansuetudine, hoc est; cedendo omnibus. *Beati micos, quoniam ipsi possidebunt terram.* atque ista est altera ratio, quare hic sit usus isto modo loquentium idiomata suum magis redderet obtemperandum.

3. Considera, quæ sit causa, cur Christus, postquam primo loco jam dixit: *Beati pauperes*, subjunxerit secundo: *Beati micos*. causa fuit, quia ante omnia necessarium pauperibus est, ut se præparent ad contemptum. hic quippe mos est mundi fatui, ut æstimet homines sicut metalla & marmora, ex splendore. *Dives locutus est, & omnes tacuerunt, pauper locutus est, & dicent: Quis est hic?* Eccl. 13. v. 28. atque ideo necesse est, ut, qui omnia reliquit propter DEUM, armet se imprimis insigni quadam mansuetudine, quæ resistat probris & contumelijs, quæ illi proximè imminet. Verum est, id ipsis etiam esse facilius, si velint, eò quod sint liberi ab obligatione sustinendi vanas Mundi versutias. Et ideo etiam Pauperati mox jungitur Mansuetudo, quia nimis indecorum est videre pauperem, præsertim Spiritu, elatum, rigidum, contumacem, insolentem: *Pauperem superbum.* Tu ergo si sis pauper necessitate, debes sperni. Si voluntate, debes etiam amare; quia amanda sunt omnia, quæ sunt consequenter connexa cum statu, quem elegisti.

4. Considera, quare id, quod præ omnibus tibi serviet ad iram vincendam, hydram illam tot capitum, sic amor contemptus. Causa est, quia illam uno ictu prostermit, ama contemptum, & eris mansuetus. dic enim; quinam sunt, quibus maximè soles irasci? an fortè omnes, qui te graviter offendunt? neutiquam. quia, si agnoscas eum, qui te offendit, habere causam offendendi, uti habet Princeps, herus, Minister, cum te punit alicujus causâ delicti, rogas equidem, cruciaris, tristaris, sed non irasceris. tunc irasceris, cum te judicas contemptum. & hinc, cum te aliquis offendit per ignorantiam, aut inconsultè, non irasceris, aut non nisi levissimè; quantum scilicet æstimas eum de fuisse officio considerandi, quid ageret. Magis illi irasceris, qui te offendit actus impetu furoris: sed nec eo casu irasceris summè. tunc summè irasceris, quando is, qui te offendit, studio hoc facit, atque ex destinato, ac palam, indèque gloriatur, quia iste etiam summum demonstrat contemptum tui. Age igitur, quod dico tibi, ama contemptum tui, & sic nec minimum irasceris, nec parùm, cum te videris contemni. Sed non amas. tu equidem subinde contemnis te ipsum verbis demissionem præferentibus, sed non sustines contemni etiam paribus verbis, quæ ipse in te pronunciat. hoc si est contemnere seipsum, certè non est amare contemptum; prout necesse est, ut sis mansuetus. *Sæpe*

pe proinde cogita offensas, quibus in DEUM deliquisti, & tunc sancto exardescens odio contra te ipsum, non solum amabis contemni, sed obstupescas, quod non ab omnibus contemnaris.

5. Considera, quomodo huic secundæ Beatitudini respondeat dominum, quod Pietatis appellatur. nec mirum: quia Pietas perinde servit maximè ad obtinendam mansuetudinem. Et quid est Pietas, nisi virtus illa, quæ inclinatur, ad agnoscendum DEUM Patrem nostrum, & ut talem vero obsequio colendum? Jam verò si DEUM ut talem agnoscis, an non etiam probè nôsti, cum tibi singulari Providentiâ adesse, dirigere, amare, & ideo quidquid permittit adversi, to-

tum vertere ad majus tuum emolumentum? quâ igitur ratione tantè movetis ad casum quemcumque minus prosperum? hoc est Patri destitui, quia est deesse debere Patri officio. Si quis te ostendit si mortificet, si maledicat, quanto tum potest? quia Pater permittit, tamen tu irasceris, quâ invidia tuum Patre fierent. *Dimittite eum, ut maledicat*, tu quoque dic cum Deo de quocunque tuo Semel, qui maledicat; *Dominus enim præcepit in manu diceret David: Equus est, quod dicitur dicere, quare sic fecerit?* 2. Reg. 16. v. 9. Hic est actus veræ Pietatis, & hic quàm maximè reddet tibi failem Mansuetudinem.

IX.

Beati, qui lugent: quoniam ipsi consolabimur.

Considera, quamvis nomen Luctus in præsens amplam habeat significationem, initio tamen fuisse institutum ad significandam propriè illam tristitiam, quæ nascitur ex amisso bono. Sacras paginas evolve, & videbis id semper inferri, cum dicitur: *stola luctus, dies luctus, domus luctus, eborus luctus*, &c. & etiamnum hodie dicuntur equidem in summa tristitia versari conjuges illi steriles, qui tam diu Cælum fatigant pro impetranda prole, nec tamen impetrant, sed non dicuntur in luctu versari, sicut illi, qui eam amiserunt, vel amittent-

dæ sunt proximi. unde ut tunc solent omnino ab ijs desicere ac solarij, à quibus steriles non abortient, & isti in luctu non sunt. Quid præ facillè intelligis, quinam isti, qui hoc loco Christus propriè beatus vocat, cum ait: *Beati, qui lugent*. Sed illi, qui plangunt bonum amissum. Sed quid? an igitur beati omnes, qui lugent mortuum? Beatus, qui luget ob pecuniam amissam? Beatus, qui luget ob dignitatem, quâ excidit? Beatus, qui luget ob regnum? Beatus, qui luget ob gloriam? Beatus, qui luget ob gratiam? Beatus, qui luget ob vitam? Beatus, qui luget, quoniam ipsi consolabimur.